

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMMANA.

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

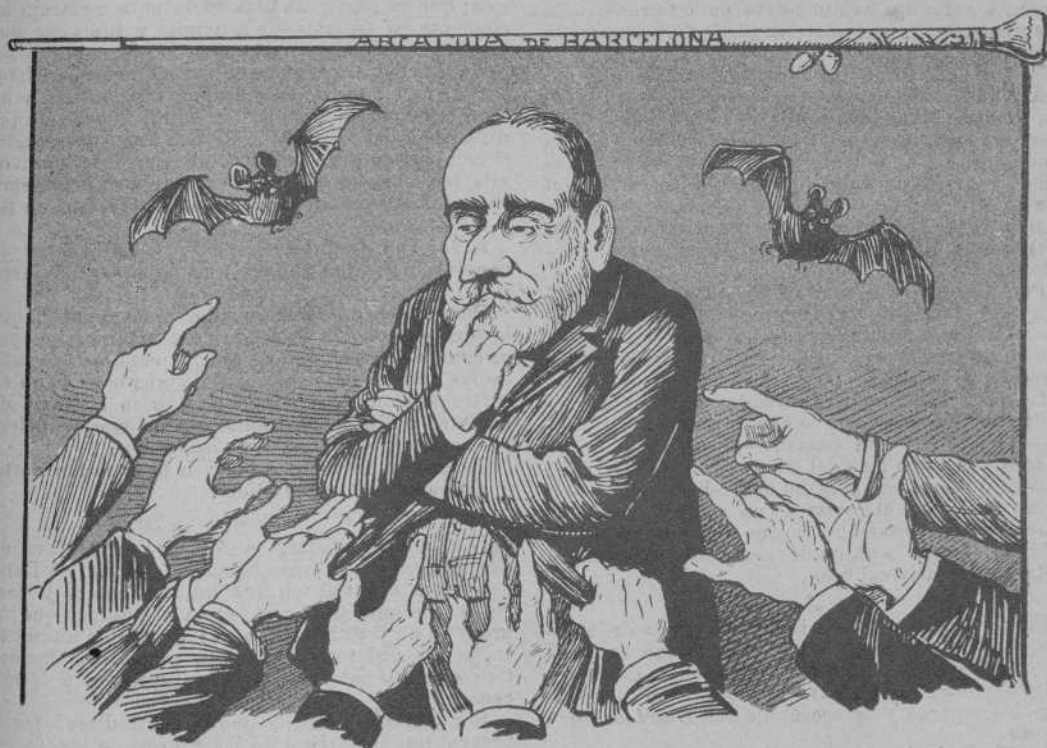
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas
Cuba - Puerto Rico, y Extranjer, 5

LOS QUE ASPIRAN Á SACRIFICARSE

—¡Dónguimela á mí!—¡A mí!—¡A mí!—¡A mí!—¡A mí!

CRONICA

Ab la presència de la Réjane al *Principal* s' ha suscitad una vegada mes la qüestió de la moralitat en el teatre.

Hem de confessar que á lo menos aquesta vegada la Junta del Hospital no ha pres cartas en l' assumpto, deixant que l' empresa se las compongués al seu gust pera guanyarse la vida, y que la famosa actriu parisenca lluhés las sevas gracias y 'l seu talent en algunas obras novissimas del repertori francés.

Los Srs. de la Junta, en la qual hi figuran dos canonjes, han fet els ulls grossos, y per aquest motiu hi ha que aplaudirlos sincerament. Si sempre haguessen procedit aixís, si may haguessen posat trabas ni dificultats á cap empresa, altra vida tindria l' hermós y antich teatre, y majors rendiments que fins ara proporcionaria per atendre á las necessitats del establiment que tenen al seu càrrech.

Mes á pesar de la benevolencia de la Junta del Hospital, la qüestió de la moralitat de certas obras no podia quedar de recó, haventse encarregat de fer los corresponents escarafalls alguns periódichs de la localitat... entre altres l' avi *Brusi* y la jove *Veu de Catalunya*. Creguin que dona gust llegirlos, porque á lo menos á mí 'm dona gust sempre tot lo que fa riure.

Respecte á l' avi *Brusi* ja no 'ns ha de venir de nou que aixís procedeixi. La moralitat en lo teatre ha sigut sempre una de las sevas derias, y no se li pot exigir que la modifiqui avuy que s' está cayent de vell. Aixó seria matarlo. Si 'ls venerables restos qu' encare li quedan entre 'ls seus subscriptors arribessin á notar qu' evolucionava en lo terreno de la despreocupació, preguntarian plens de assombro si s' havia tornat boig.

No: no pot ni deu ferho: no li estaria bé.

Anys enrera, quan exercia de orácul de las classes conservadoras feya sentir tot lo pés de las sevas opinions ab sols enunciarlas. Encare recordo que va tenir la gloria de reventar á la companyia de la Tesseró, y aixó que valia extraordinariament, essent per la seva organizació y pels elements de que 's componia (en Morelli, en Pasta, en Serafini, en Garcés) una de las millors que havían vingut á Barcelona.

Pero tingué 'l mal gust de comensar la seva companya ab *La dama de las camelias*, y 'l *Brusi*, tot malhumorat se li va tirar al demunt, ab tanta virulencia, que en lo successiu lo teatre va quedar poch menos que desert.

La pobre Tesseró arronsava las espatillas no sabent donarse compte de lo que li passava.

—Lo que m' está passant—deya—no m' havia succehit en lloch mes del mon.

—Es qu' en lloch més del mon—li responfan—hi ha un diari com el *Brusi*, ni un públich com el de Barcelona (precisament el que pot gastar) que 's deixi agafar per la punta del nas y conduhir per un tartufo de aqueix calibre.

Per fortuna han passat ja aquells temps de la dominació *brusiniàna*, de tal manera que avuy las sevas observacions moralisadoras solen donar resultats contraproduhents. Res tenta tant l' apetit com los reparos y 'ls escrúpuls del *Diari de Barcelona*.

La Mariani, l' any passat, va deure una gran part de la seva fortuna á las tatzas que 'l *Brusi* va posar á l' obra *Zazá* que li serví per inaugurar las se-

vas funcions. *Zazá*... Una obra impúdica... Figúrinse una tiple de café concert que 's despulla en escena, y que ab las sevas monadas engresca y conquista á un home casat.

No falta mes sino que 's propagui aixó, porque 'ls que avants al sentirho s' haurían senyat y haurían alsat els ulls al Cel, digan á una:—¡Ah! salaó!... Si que ha de ser bonich! ...

Y se 'n van al teatre á munións, una, dos, tres... tantas quantas vegadas se posa *Zazá* en escena, sense donarse may per satisfets.

L' *Avi Brusi*, que anys enrera tenia prou autoritat per contenirlos, avuy no ha lograt mes que portar carretadas curullas de tíons al foch de la lascivia.

Perque de *Zazá* no van á veure la part hermosa y verdaderament artística; aquell enamorament de una dona de teatre que cedeix y 's dóna quan veu que 'l seu amant té muller y filla, á las quals estima mes que tot, sent ella l' infelís un mer capritxo... No van á veure aquest hermós exemple que un partidari de la verdadera moral posaria als núvols... Lo que van á veure es el camerino de la tiple, la manera que té aquesta de ferse la *toilette* y l' invitació que dirigeix al home, al seu tipo, de que l' ajudi á recordarse la cotilla.

Tals son los efectes de llarchs anys de predicacions respecte á la moral en los espectacles escénichs.

Lo mes bonich es qu' en aquest punt *La Veu de Catalunya* fassi la competencia al avi *Brusi*, com si tractés de sustréureli la poca parroquia que li queda.

Lo periódich catalanista que va venir á la vida alegant que *La Renaixensa* anava algún tant endarrerida; que va nutrir las filas de la seva redacció ab elements qu' en materias artísticas y literarias havían blasonat sempre de un modernisme radical; lo periódich que semblava que havia de repugnarli tot guiso que fes fortor de cansalada rancia, surt avuy ab l' estribillo de la moralitat teatral dolentse de que un' artista del mérit de la Réjane tinga un repertori compost en gran part d' obras que «per lo immorals, ben al revés d' exercir una acció en la societat, contribuheixen poderosament á la perversió de las costúms.»

A *La Veu de Catalunya* cal aplicarli la frase de aquell bromista madrileny que deya:—¿Tan joven y tan moral?

Perque hem de creure, piadosament pensat, que la séva será com la de molta gent una moral de pura convenció; un medi de quedar com cal als ulls de las personas escrupulosas de tant bona fé qu' en certas ocasions se tapan els ulls, pero cuydant de apartar els dits deixant entre ells un espay suficiente pera veure y recrearse ab lo que passa.

Tartuferia pura. Lo rubor y la lascivia fan sortir á la cara uns mateixos colors.

L' altre dia, mentres la *Réjane* interpretava de una manera assombrosa la comedia *Sapho* de Daudet, reproduhint al viu tots los sentiments y passions albergats en lo cor de una cortesana, que fa presa de un jove honrat, com l' aranya de una mosca, hi havia al teatre qui feya escarafalls, lamentantse de que tals assumptos se portessin á la escena.

Ben fácilmente hauria pogut contradirse'l fentli present que la finalitat de l' art no ha de ser precisament la moral, sino la belleza, entenentse per tal el sentiment fondo de la vida, reproduhit á través de un temperament artístich... Y encare hauria po-

¿Ja han vist l' Almanach de La Esquilla?

UN CASAT

gut dirseli alguna cosa mes, com per exemple: que no es immoral tot lo que per tal prenen alguns esperits superficials ó estrema-ment encongits; que no ho es ni pot ser-ho la mateixa comedia *Sapho* atenuació de la novela de igual titol, escrita pel mateix Daudet.

Y la proba es que tant va creure l'insigne novelista fer un' obra altament moralisadora encaminada á prevenir á la joventut contra 'ls atalachs de las donas impúdicas, de las quals no sempre que un vol pot desempallegarse, com que va escriure en la primera página la següent dedicatória. «*Pour mes fils quand ils auront vingt ans.*»

P. DEL O.

—La dona, malalta; aquest plorant com un bé; jo, ab mal de caixal... ¡Oh delicias del matrimoni!

A UNA TAPERERA

INTIMA

No puch negar que m'agrada sent, com ets, ampurdanesa, pro m'agrada doblement per l' ofici de tapera.

Ab franquesa, 'm tens xiflat, y vinch sempre á la finestra de la fabrica ahont traballas sols per veure't ¡si ets tan bella!

Quan veig que fas rodá 'l tap ab aquella lleugeresa que m' encisa y que m' atrau, no se 'l que 'm passa, Enriqueta.

No se si deliro ó qué que fins als taps tinch enveja y exclamo, clavant mos ulls en ta carona de verge:

«¡Si pogués tornar-me tap que felis fora, Enriqueta!»

—y 'm faig un sospir del cor y els ulls, amor m' espurnejan.—

F. CARRERAS P.

LA TERRA DE LAS MONAS

¡Quin país mes divertit el nostre!
Va concebir l' *Unió Catalanista* l' idea de posar en circulació un sello que li servís de reclám y propaganda, y ja tenen vostés á tot el mon fent sellos. Sellos de las quatre barras, sellos de Sant Jordi, sellos lliure pensadors, sellos ab el cap de don Pau, sellos ab el busto de don Pere...

¿Y la originalitat? ¿Y l' iniciativa? ¿Y 'l respecte á las ideas ajenas? Per ara tots bons, gracias á Deu. Som á la terra de las monas, y es lo que tothom diu.

—¿Aquell fa aixó? ¿Per qué no haig de ferho jo també?

No soch de l' *Unió Catalanista* ni crech que aquesta associació necessiti la meva defensa; pero perméttesse manifestar que lo qu' está succehint avuy ab la qüestió dels sellos fa riure bastant y dona una trista idea de la capacitat de la gent que 'ns volta.

S' ha de confessar que 'l sello de l' *Unió* sigui lo que sigui, significa alguna cosa, representa un pensament y, sobre tot, constitueix una obra original, una iniciativa propia, que obrant rectament ningú més que l' *Unió* té 'l dret d' explotarla.

Los demés sellos que han sortit ¿qué simbolisan? ¿qué representan? ¿á quin fi tendeixen?

Si 'ls que 'ls han posat en circulació volguessin explicar-se de bona fé, seria curiós sentir las sevas respostas.

L' un s' ha enterat de que ara 's cantan els *Segadors* y s' ha dit:

—Hi dibuixaré unes quantas espigas.

L' altre ha sentit el *cop de fals...* y ja está combinada la cosa:

—Una fals ben bonica, y amunt.

L' altre ha sapigut que Sant Jordi es avuy personatge de molta influencia. Donchs:

—En posanthi Sant Jordi ja n' hi ha prou.

Naturalment ¿qué han de fer las monas? Lo que veuen fer á las personas. Descubrir, inventar, pensar, aquí casi no hi ha ningú que sápigá ferho; pero ¿copiar, imitar, falsificar, apropiarse 'ls pensaments que 'ls altres tenen? ¡Vaya! El que més y 'l que menos n' es doctor en la facultat.

¿Es l' hora dels sellos? ¡Vingan sellos! Si tos l' hora dels moniatos calents, tot el mon aniría ja carregat ab la torradora.

Per supuesto, que 'ls que fan aixó ja saben ab qui tractan.

Vejis sinó l' entusiasta bona fé ab que 'l públich, á pesar de la burda manera com s' ha colocat l' esqué, ha mossegat l' am dels sellos.

Hi ha persona que á primera hora del dematí ja 's tira á la Rambla á recorre 'ls kioscos.

—¿Quin sello nou ha sortit avuy?

El venedor li ensenya la darrera fornada.

—Un ab l' escut dret, un altre ab l' escut ajegut, un altre ab en Fivaller, un altre ab els xiquets de Valls, un altre ab la *huérfana* de Bruselas.

Al coleccionista se li entelan els ulls d' alegría. ¡Cinch sellos nous, tots d' un cop!

—¿No n' hi ha cap més?

—Per ara no—respón el del kiosco—pero per aquesta tarde me n' han promés uns quants, que crech que representarán varias escenas dels Tres toms, dibuixadas d' una manera molt patriótica.

L' Almanach de La Esquilla ha sortit.

DITXOS POPULARS

Sant Andreu,

—Guárdime'n de tots ¿eh?
No se'n descuydi.

—Procuraré recordárme'n,
pero hi ha tanta demanadis-
sa!...

Perque avuy ja estém aixís:
pera obtenir certs sellos ja 's
necessitan empenyos. Hi ha
emissió que 's posa á la venda,
y á las dugas horas ja no se
'n canta gall ni gallina.

Els aficionats, en aquests
cassos, corren desalats de l'
un cantó al altre.

—¿El sello nou? ¿No podria
proporcionar-me'n algun?

—S' han acabat.

—Pero ¿no 'n farán més?

—No ho crech.

—¡Reyna Santíssim! ¿Cóm
m' ho arreglo ara? ¿No 'n té
cap, cap... pagant lo que fos?

El venedor titubeja y 's deixa enternir una mica.

—Me sembla... no sé... aquí crech que n' hi ha un, que
'l guardava per un senyor...

—¡Vénguime'!

—Me sab greu, perque després l' altre...

—Demánime'n lo que vulgui ¡y li juro que no ho sabrà
ningú!—

De tant en tant circulan veus estupendas. Que de certs
sellos ne fan expressament poch, per poguerlos adinerar
més; que ja hi ha qui falsifica las classes més buscadas; que
un sindicat de capitalistas juheus agabella totes las emis-
sions que van sortint, per vendrelas després al extranjer á
preus fabulosos...

Pero á pesar d' aixó, la mania va extenentse.

Van vostés de visita.—¡Hola! ¿cóm está? ¿Ja té l' se-
llo nou?

Troban á un amich pel carrer.—Escolta, ¿no tindrias pas

un sello sobrant d' aquells que hi hañen Serrallonga passant pel pont
del Diable?

Els arriban els nens d' estudi:—¡Papá, miri quin sello més extrany
m' ha donat un noy!

Y es clar ¿qué ha de succehir? Si las monas compradoras no 's can-
san d' affuixar la mosca ¿cóm s' han de cansar las altras monas de
donals'hi pel gust?

¿Voléu sellos? No us en faltarán. Per ara contin:

Tenim sellos catalanistas de cinquanta modelos.

Tenim sellos valencianistas de vinticinch formas.

Tenim el sello del drach, el sello del casco, el sello vermell, el sello
llarch, el sello curt...

El Born prepara un sello.

El Padró també vol ferne.

La dreta del Ensanche es probable que també n' emiteixi un.

La esquerra no 's deurá quedar endarrera...

¡Hala aquí, monas, vingan sellos, que per aixó no agafan á ningú!

Si 'm prometen vostés guardar el secret, els diré que jo també es-
tich fent treballs per publicarne un á la major brevetat.

Vels'hi aquí 'l modelo:

Al menos el meu tindrà un mèrit que 'ls altres no tenen.
El de la franquesa.

A. MARCH

A UN AMICH

Ja qu' estás tan ensopit
ab tos planys y ab tas tristesas,
y ets un escéptich ab tot
y res el teu cor alegra,
jo 't dich que res es tan bó
com una lectura amena.
No busquis llibres de 'n Byron
ni de 'n Shakespeare las tragedias,
deixa á n' en Dante tranquil
ab sa Divina Comedia,
no vulguis veure un Infern...
¡bé prou infern qu' es la terra!
¿El Quixot en 'questos temps?
ino valen las cosas vellas!
No busquis nihilistas russos
ni noveletas francesas,
que 'ls pensaments dels extrany's

pluja ó neu,

ó fret molt breu,

Vegin las cubiertas del Almanach de La Esquilla.

ENTRE BASTIDORS

no 'ls entén la nostra terra.
 ¿Vols diatrèuret y alegrart'
 y vols tréuret la tristesa
 que com un corch malehit
 ánima y cor te rosega?
 Donchs llegeix.—¿Qu' haig de

—¿Qué? L' ALMANACH DE LA
 [EsQUELLA.

A. M.

✱
 ¿SOLUCIÓ?

Al marxar:

—¿Va molt animat?

—Aixís, aixís... Las im-
 pressions que tinch no son
 dolentas.

—¿Quí l' ha enviat á bus-
 car?

—Ell.

—¿Per resoldre aixó?

—Ho suposo. Ell única-
 ment me diu: «Vingui.»

—Vosté, de tots modos...

—¡Ah! Jo li abocaré tal
 com raja. Dos y dos fan
 quatre, y quatre y quatre
 vuyt. Y si s' enfada...

—Ben fet. Al punt á que
 han arribat las cosas....

—Las cosas y las ca-
 sas....

—¿Consistorials?

—Parlo de las de co-
 mers.

—¡Y hé! ¿Que vol dir
 que...

—Girém full.

—En ff, celebraría....

—Gracias.

—Y que al tornar d' allá
 dalt....

—Aixís ho espero

—¡Amen!

••

Allá:

—Aquí 'm té.

—Celebro moltíssim. No
 pot imaginarse vosté la
 satisfacció y la... Vosté di-
 rá qué se li ofereix.

—¿A mí?

—¿Que no vé per as-
 sumptos propis?

—Crech que no. Me
 sembla recordar que vinch
 únicaament perque vosté m'
 ha dit que vingués.

—¡Ah! Es cert. Per par-
 lar de....

—Aixó mateix. De....

—¿Cóm ho ha deixat
 alló?

—Completament pacifi-
 cat. La pau reyna altra ve-
 gada en los esperits, y no
 més falta....

—¿Qué?

—Que vosté per la seva
 part....

—Aixís m' agradan las noyas! Pacíficas y gubernamentals. ¡Res de tancar
 may la porta!

Y 'ls dotze mesos en colors.

- ¿Se refereix á alló? No s' amohini.
 —¿Vol dir que...
 —Escolti á l' orella...
 —Bé: pero ¿cóm, quant, en quin fetxa?
 —Torni á posar l' orella aquí.
 —¡Ah!... ¿Puch donchs tornármén avall...
 —Com l' aygua, si senyor.
 —¿Qué 'ls diré als meus paysans, de part seva?
 —Que... tantas expressiós.
 —Oh! Gracias, gracias, gracias!...

Al tornar:

- ¿Ja está feta la cosa?
 —Tant com feta!...
 —¿Han estudiat detingudament l' assumpto?
 —Dugas horas, vintitres minuts, tretze segons.
 —¿En quin sentit está ell?
 —Bó.
 —¿Y 'ls altres?
 —També.
 —¿Qué ha promés?
 —Prometre... prometre!... En la seva posició es molt difícil fer afirmaciós concretas.
 —¿Vol dir, que segur segur, ab tota seguretat...
 —La combinació s' posará en práctica á darrers de Deseembre.
 —¿Ho ha dit ell mateix?
 —Ell; daga en má.

En efecte; á darrers de Deseembre passen moltes cosas.

Hasta... 's posan llufas.

MATÍAS BONAFÉ.

TRESCENTS Y UN DÍA

Me 'n vaig, no hi ha remey, t' estimo massa, no es pas per olvidarte que m' allunyo, es que ni jo mateix sé lo que 'm passa causat de tan patí:
 es que d' ensá qu' ets viuda, Estefania, al pensar que per fi podrás ser meva, un afany may sentit, una follia, s' ha apoderat de mí.

Ahir al preguntar que es necessari per l' expedient de l' nostre matrimoni, va somriure ab malícia lo vicari y finalment va di:

—Segons la lley, la viuda ha d' esperar-se hasta qu' hajin passat trescents y un día de la mort del marit, si vol casarse.—
 Ja ho veus ¡pobre de mí!

Com puch esperar tant si á mí 'm dominan els nervis y l' cervell, si no sossego quan veig que á casa teva s' amohinan si probo de vení.

Com puch de día y nit fer l' ós hermosa, voltant ta casa y esperant que surtis, si aixó á la edat que tinch, es una cosa que ja no fá per mí.

Fora murmuracions, no vull cap queixa, pot estar la familia descansada que no t' vindré á parlar al peu de la reixa avants d' aná á dormí, ni esperaré que vajas á omplí 'ls cantis, puig que la sed d' amor, l' aigua no apaga. Per ser prudent me 'n vaig, mes no t' espantis, confia sempre ab mí.

No pararé fins á trobá un paratje d' hont pugui veure 'l mar y la montanya, que m' alegri la vista ab un paissatge deliciós á desdí.

Vull calma, vull quietut y poesia

y així ab lo cor tranquil, podré esperar-me hasta qu' hajin passat trescents y un día, que son tanllarchs per mí...

¿Ploras? ¿Preténs tal volta ab ta tristura qu' abandoni 'l meu plan? ¿Vols que no 'm mogui? ¿Creus tú que vull que 'm tractin de criatura si m' estich mes aquí?

Plora si sents pesar, dona estimada; qui sab si t' cansará ma llarga ausencia y al torná t' trobaré altre cop casada y te 'n riurás de mí.

Mes si 'm tens de voler sempre com ara evitant mal de cap á ta familia y que 'ls vehins critiquin, pots encare un bon consell segui; te 'n vens á acompanyarme en lo viatge y t' passarán molt prest tots aquets dias, recreante ab lo mar y lo paissatge y sobre tot, ab mí...

AMADEO DORIA.

LLIBRES

VIDA DE LA VIRGEN MARIA, según la Venerable SOR MARIA DE JESÚS DE AGREDA.—La casa Montaner y Simón ha obsequiat ab aquest llibre clássich als suscriptors de la *Ilustración artística*. L' obra de la mística escritora vá precedida de un prólech plé d' erudició suscrit per D.^h Emilia Pardo Bazán, y está ademés ilustrada ab dibuixos de Gustavo Doré y cabeceras ornamentals de 'n Riquer. Es realment una edició molt hermosa.

LAS DOS CAJAS, novela de Clarín.—Forma el volúm III de la elegant *Biblioteca Mignon* que 's publica á Madrid.—En aquesta obra 'l célebre escriptor, demostra que ab lo mateix acert que la critica sab cultivar los traballs de imaginació. LAS DOS CAJAS enclohen una narració molt original y plena de verdader interés, digne de figurar al costat de las millors que ha produhit la ploma vibrant del autor de *La Rejenta*.

Altras obras rebudas:
 La Peste.—Historia de sas epidemias, per J. Teixidó Sanyol.—Conté moltitut de datos histórichs ordenadament

INTIMACIÓ

—Anda, amigo, á retiro, que 'l govern no está per concerts... económicchs.

Y la carpeta que resguarda 'l volúm,

¡POBRES BARCELONINS!

¡Fins els gossos se giran contra nosaltres!

recopilats. ¡Y tant-de-bó, que á pesar de trobars la bubónica á Oporto, poguém dir:—Tot aixó de la peste, pertany á la historia!

La Rialla. — Monólech de J. Ferré Roig, estrenat en la societat humorística Antics Guerrers, la nit del 22 de maig últim.

RATA SABIA.

la més petita taxa. No serà 'l seu treball genial, tal com se sol entendre aquest qualificatiu; pero es perfecta... y es sobre tot sabrosíssim, com més gustós no puga ni tan sols imaginarse.

Ab tot y haver tingut lo poch acert de debutar ab *Madame Sans-Gêne*, obra de 'n Sardou més habilidosa que ben sentida, y en la qual tanta ó més importancia que 'ls actors tenen els drapets que aquests vesteixen, y las decoracions y 'ls mobles de que apareixen rodejats, adquiri la Réjane tot el relleu que correspón á sos mérits y facultats extraordinarias ab la comedia *Sapho* de 'n Daudet y ab la *Zazá* de 'n Berton y Simon, ben coneguda á Barcelona, havent sigut un dels grans triunfos de la Mariani.

En l' interpretació de aquestas dos figuras palpitants de vida y de calor humá hi ha que veure á la famosa actriu dels primors inagotables, de la justesa assombrosa, de la intensitat penetrant y comunicativa. Lo públich estigü sempre pendent de sos llabis y de sos menors moviments, avassallat, dominat per complert, reprimintse, durant la representació, pera no rompre ab l' esclat de son entusiasme, la filigrana de aquell portentós conjunt d' encisos.

Lo menos que 's digué al finalisar *Zazá* fou:—Ara compreném perque 'ls autors de l' obra varen escriure l' acte quint. La Réjane ha sapigut revelarse'l.

Lo dilluns se despedí del públich ab lo vaudeville *Ma cousine*, revelant que fins las obras sense cap mérit artílich adquireixen un valor extraordinari quan logran ser interpretadas per una artista de la seva talla.

Dificilment se 'n trobaria un altra que conseguís donar interés á tot un acte, permaneixent tombada coquetament sobre una *chaisse-longue*. La Réjane fa aquest *tour de force*, ab una facilitat assombrosa y ab una riquesa de medis que proporcionan al espectador un rato deliciosíssim, alguna cosa aixís com l' olvit complert de la noció del temps.

Per fi de festa, recitá 'l monólech *La Poupée*, y no hi ha que ponderar la gracia ab que 'l digué. Lo públich li tributá una de aquellas ovacions cordials de las que may més s' olvidan.

La Réjane apareix rodejada de un conjunt d' artistes, joves en sa major part, molt estudiosos y enamorats del art qu' exerceixen. Tots ells demostran possehir envejables condicions y s' esmeran en dedicarlas á l' obtenció d' excelents conjunts. Alguns com M. M. Numés y Maury lograren distingirse de una manera notable. En *Sapho* obtingué l' últim un calorós esclat de aplausos, y per més que 'l públich, quan feu mutis, el cridá á la escena, s' abstinqué de sortir, per que els actors francesos saben sacrificar las satisfaccions de la vanitat personal, á trucos de no perjudicar, ab una interrupció, l' efecte escénich de l' obra.

¿Quan apendrán d' ells els nostres comediantes, sisquera una mica de serietat y de conciencia artistica?

Tot just se 'n vá la Réjane, reapareix la Sarah Bernhardt,

TEATROS

PRINCIPAL

La Réjane

L' aparició de Mme. Réjane ha sigut l' aconeixement de aquesta semana teatral. Avuy podém ben afirmar que no ha desmentit la fama de que venia precedida. Es realment una artista de primera: una de aquellas notabilitats indiscutibles, consagradas per París y acatadas pel mon enter.

Per haver suferit lo barco al que vingué á Barcelona, algún retrás, quedaren reduhidas á quatre, las cinch funcions que tenia anunciadas: ha passat, donchs, per las taulas del *Principal*, rápida, com una estrella fugitiva; pero iluminantho tot ab l' esclat del seu talent incomparable, del seu art exquisidíssim, de la seva elegancia de una distinció suprema.

La Réjane es la personificació de la expontaneitat gracia y penetrant. En lo seu art se verifica una especie de conjunció maravellosa de la naturalitat ab la distinció. A favor de una riquesa innagotable de matisos, no necessita de cap efectisme pera produhir constantment un efecte deliciosíssim.

Sa figura hermosa, son rostre expressiu y sempre animat algún tant picaresch, verdader mirall susceptible de transparentar, totas las emociones de las éva ánima, sa mimica correcta y distingida, sa veu encisadora, y un talent extraordinari que á lo que sembla no coneix dificultats ni obstacles, fan d' ella una actriu única. La Réjane es la Réjane, y en lo género modern á que 's dedica ab preferencia descolla y 's distingeix al costat de las primeras figuras de la escena.

Lo seu art no es el dels arranchs, sino 'l de la finesa, el de la justesa, el de la compenetració íntima y perfecta ab los distints personatjes que representa. Els fá tots de una pessa; els viu, y si l' admiració deliciosa que causa dongués lloch al examen analítich y minucióis realiat per medi del microscopi, estich segur que no se li trobaria ni

Y 'l sello que tanca la carpeta.

la qual ha de donar tres úniques funcions, comensant avuy divendres.

Decididament els aficionats a l'art escènic exercit per grans notabilitats, haurém tingut a lo menos una tongadeta, encare que breu, agradabilíssima.

¡Llástima que la Sarah repeteixi sols obras que ja li coneixém!... ¿Tant li hauria costat presentarse desempenyant la figura de *Hamlet* del gran drama shakespearei?

LICEO

Mignon ha tingut un desempenyo parcialment notable. M' expresso aixis per la part que correspon a l'orquestra, admirablement dirijida pel Mestre Marty; a la tiple Sta. Storchio, qu' encarna primorosament la part de la protagonista, y al baix Sr. Navarrini, que fa un Lotario de primera.

Lo tenor Engel supleix ab lo talent y ab los recursos del seu art certas deficiencias locals... y creguin que posats a triar, casi preferim un artista ab poca veu, que una veu ab poch artista.

Respecte a la tiple lleugera Sta. Leclerc (Filina) demostrá ser una bona francesa, enemiga de l'aliança ab els italians. Quan li permeteren cantar ab son idioma natal s' ha de confessar que ho féu molt millor que quan se veje obligada a ferho ab el que s' parla enllá dels Alps. Gracies a n' aqueixa condescendencia, *Mignon* resultá una ópera bilingüe.

ROMEA

Albert Llanas ha donat a l'escena una nova peasa titulada: *Raigs Y*, que va distreure al públich.

No té, donchs, res d' estrany que 'l cridés a l'escena al final de la representació: afany inútil, per quant, segons manifestá 'l Sr. Goula, 'l Sr. Llanas no s' trobava en el teatro, y en tot cas, hauria sigut necessari l'empleo dels raigs X per descobrirlo.

ELDORADO

Una obra nova, *Los errastraos*, lletra de 'n Jackson Veyán y en López Silva; música del mestre Chueca. No s' necessita gran penetració per descubrir de bonas a primeras la part qu' en l'obra té cada hù dels seus autors, puig fan de mal lligar los ripis de 'n Jackson y 'ls versos castissos de 'n López Silva.

Aixó en quant a la forma... qu' es lo únich que té l'obra, si s' ha de atendre a l'escassa novetat del argument.

La música de Chueca no es tampoch cap cosa del altre mon. Lo públich demaná la repetició de un dúo.

Entre 'ls intérpretes sobressortiren la Sta. Campos y 'ls Srs. Gil y Duval.

GRAN-VIA

¿*Citrato? De ver será* es realment una tontería. No hi ha res pitjor que voler passar per graciós sense serho. Y quan s' emplea l'escumbreta d' espart, en lloch, del pinzell fi, no hi ha que dir si ha de ser difícil fer passigollas al públich.

N. N. N.

TOREROS D' HIVERN

Desde Sans al Camp de l'arpa desde Gracia al Poble sech tothom es deixa la qua y fa retallarse 'l gech.

Tothom vol semblar torero per més que a molts no 'ls escan y vestits com carnestoltas van pel mon fent el babau.

Reganyant forsa el trasero que aquest es son somni etern els veuren per Barcelona fent de toreros d' hivern.

S' ha agafat ab tanta febre aixó de matar banyuts qu' els que no matarém toros se 'ns tindrán per uns perduts.

Com que 'ls metjes ja torejan y els notaris y advocats per qué diu que 'ls ho ensenyan en las universitats;

No 'ns estranyém si algun dia algun metje 'ns vol fe 'l joeh de curá una pulmonía ab banderillas de foch.

Per tot arreu y a tot hora no s' sent parlar de res mes que de banyuts y de quiebros de picas y ganadés.

Y al ferse una novillada tothom hi vá ab el desitj de poguer veurer si un toro a n' algú parteix pel mitj.

Y no sabent fé altre cosa molts toreros carcamals deixan que 'l toro els agafi y els fassi fer salts mortals.

Hi ha tanta afició a las banyas que mes de quatre casats no servint per ser toreros buscan ells ser torejats.

Y ab mes poder qu' un navarro si s' presenta la ocasió aguantan ells ab las banyas al caball... y al picadó.

Surten sempre tants toreros que casi eclipsats ja están en Reverte y en Guerrita en *Patata*... y el *Barbián*.

Trejinan tanta sandunga els toreros d' aquet plá que semblan vestits de zulos que s' en vajin a fangá.

Si n' veyen un per la Rambla no tindreu pas molt treball per veure com va cayentli la gracia... garras avall.

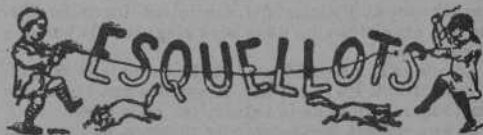
Que ab el cos com una sarria y els pens com llescas de pa la sal que ab las potas llensan sembla terra de fregá.

Com que per sé un bon torero s' ha de parlar en andalús sentireu que molts que 'l parlan d' un llum en diuben un *lluis*.

Molts, darrera aquesta ceva, a *Sant Boy* niran de pet: ara, hasta 'ls nyébts torejan ab las cabras de la llet.

Y aixi anant seguint la ruta que 'l toreo ens ha trassat d' aquí dos ó tres cent sigles... veureu si haurem progressat!

DOMINGO BARTRINA.

Paraula es paraula.

Ahir va sortir l' *Almanach de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA* pera 1900, y segurament a horas d' ara no hi ha catalá que no l' haja vist.

No farém l' elogi d' ell, perque en boca nostra tot lo que diguessim podria semblar interessat. Per xó 'ns limitém a presentarlo al públich, dihentli ab tota confiança:—Aquí 'l tens. ¿Qué hi dius?

Nostres apreciables favoreixedors son

En l' *Almanach de la Esquilla* hi firman los primers literats.

OBERT

—Bueno, y ara ¿qué?

los que han de jutjarlo y veure si la realitat respón á las esperansas que sobre l' *Almanach* els havia fet concebir l'anunci.

Examinis, sobre tot, la hermosa cuberta en colors original de nostre pay-sá Sr. Sala y grabada á la *tricromia* pel intelligent artista D. Pere Bonet. Véginse 'ls dotze mesos en color; repassinse atentament los magnífichs dibuixos que l' ilustren, y deixant apart el text, tot ell superior y escullit, diguis si hi ha manera de donar per UNA PEsETA un volúm com el que LA ESQUELLA ofereix als seus lectors.

Una advertencia. El sello que tanca la carpeta que cubreix cada exemplar no 's posará á la venda. Creat exclusivament per un fi artístich, sols podrán possehirlo 'ls compradors del *Almanach* y 'ls clients de la casa.

Y no haventhi res més que dir sobre la materia, fem punt, ab l' esperansa de que 'ls nostres esforços pera complaure al públich serán degudament apreciats per todas las personas intelijents.

Per mes que sembli que fa sol, per nosaltres continúa estant núvol y fins devegadas plou.

Aixó vol dir qu' encare no s' ha plegat el paraygua de la censura previa.

Per lo tant si en lo present número hi troban alguna *extranyesa*, fassinnos el favor de no *extranyarse'n*, y pensin que si hi ha algún concepte que no *liga* prou bé, es degut senzillament á que continuem tenint las mans *ligadas*.

Llegeixo:

«El gobernador civil ha costeado unas mantas tapabocas de lana que ha hecho repartir entre los agentes de la policia secreta.»

Aixó á lo menos consola.

Ja no 's dirá que som solzament els periodistas els que gastem *tapa-bocas*.

No se sab encare qui será l' arcalde definitiu de Barcelona.

Segons sembla á la persona que surti favorescuda ab la vara, se li exigirá que visqui en un pis in-

CATECISME GRÁFICH

Los tres enemichs de l' ánima.

terior. Sobre tot que 'ls balcons de casa seva no donguin al carrer.

¿Hi ha algú que tinga aspiracions y 's trobi en aquest cas?

Donchs comensi á preparar la sollicitut.

L' *Institut geogràfich estadístich* al últim ha publicat lo resultat del cens de població del any 97.

Casi han passat dos anys desde que 'l tal cens va portarse á efecte, lo qual vol dir que si las cosas de *palacio* van *despacio*, els censos del Institut van ab molta lentitut.

..

Una cosa crida l' atenció respecte al particular, y es lo total de habitants que *oficialment* apareixen tenir Madrit y Barcelona.

Madrid: 512,150.

Barcelona: 509,539.

Diferencia á favor de la vila del Manzanares sobre la ciutat del Besós: 2,561.

Per apreciar lo caràcter real y verdader de aquesta diferencia, hi ha que tenir en compte que á Madrit no va tancar-se 'l cens fins que va ser conegut ab caràcter definitiu el resultat del de Barcelona, com si hi hagués hagut un empenyo especial en evitar que la capital de Catalunya pogués conquistar el primer lloch.

Y ara si volen saber lo que aixó vol dir poden preguntarho á n' aquells que no saben guanyar unas eleccions si no disposan de las actas en blanch.

Per mes que m' ho jurin, no crech que nombrin arcalde de Barcelona, al Sr. Martinez Domingo.

Li dirfan l' arcalde *Mingo*.

Y 'ls *mingos* al billar van bé; pero no als Ajuntaments.

..

Y 'ls més notables artistas.

Un municipal donava sobre 'l particular la seva opinió, dihent:

—Me parece á mí, que *contat y debatut*, nadie más apropósito para la alcaldía que el Sr. de Boladeres.

—Home ¿y aixó? Per qué?—vaig preguntar-li.
Y ell me va respondre:—¿Qué no vé Vd. que en el *Achuntamiento* todo son *bolados*?

Acompanyat de son germá 'l distingit pintor don Mateu Balasch ha sortit cap á Milan, lo tenor don Julio Balasch, que posseheix una veu privilegiada. Ab molta facilitat ataca 'l *sí* natural agut, sostenintlo vibrant y segur.

A Milán ha de debutar.
Y no li desitjém sino que quan á n' aquell públich li preguntin:

—Que tal: *¿t'* ha agradat el jove tenor catalá?
Respongui ab la nota predilecta de 'n Balasch: ab un *sí* natural y agut, que se senti desde Barcelona.

Prou el bisbe Sr. Morgades, al pendre possessió de la seu barcelonina, va dir en una circular que quedavan prohibits rigurosament los casaments de nit.

No obstant la prohibició episcopal, no fa gayres días va celebrarse'n un ab tot ríngo-rango á la igele-

sia parroquial del Pi, entre la filla de un opulent bolsista y un jove advocat, catedrático de la universitat de Oñate, niu de ultramontanisme; havent donat la benedicció als nuvis, lo Cardenal Cassanya, bisbe de Urgell.

Valdría la pena de saber si la disposició del bisbe de Barcelona prohibint los casaments nocturns, queda anulada, ja que si s' ha obert la porta per uns, no es just que 's tanqui pels altres, sent tots los feligresos sense distinció de richs ni pobres, de catedráticos ni ignorants, ovellas de un mateix remat.

Fins ara havíam vist timadors literaris que apoderantse de obras agenas las publicavan baix la seva firma... ó ab la seva firma abaix, pera donarse importancia. Aixó es moneda corrent en aquest país nostre tan ple de vanitat y de miseria.

Lo que no s' havia vist may es publicar escrits posanthi al peu una firma coneguda. Aixó es lo que li ha succehit á D. Miguel de Unamuno ab uns articles que han vist la llum en *El Pueblo* de Valencia.

Naturalment: el Sr. Unamuno ha protestat contra l' abús que s' ha fet de la seva firma. Péndreli un escrit séu hauría sigut robarlo. Ara publicar un escrit de autor desconegut ab la seva firma, equival á ficarli dissimuladament una moneda falsa á la butxaca.

Y casi no se sab quina de las dos cosas es pitjor.

A Madrid predomina en Silvela y en Sagasta l' ajuda.

A Barcelona tenim al Doctor Robert en dansa y al Sr. Russinyol que li fa costat.

A Madrid campan las *Esses*.

En cambi á Barcelona, *Erre que erre*.

Ja ha tornat del Capitoli... de Toulouse.

L' altre día un amic li preguntava ab certa sorna:
—¿Y donchs, que 'n farém de aquell projecte que tenías de una gran Exposició Universal?

Y ell, molt ingénuo va respondre:

—Fill méu; els successos van precipitarse, y vaig tenir de contentarme ab una gran *exposició particular*.

Deya un periódich de dilluns al vespre:

«En el expreso de Madrid ha llegado á Barcelona el alcalde accidental Sr. Martinez Domingo, á quien esperaba en la estación el Ayuntamiento con el *alto personal* de la Casa.»

Suposo qu' entre aqueix alt personal no hi faltaria 'l mes alt de tot...

Els gegants de la ciutat!

Casi tota la senmana passada va sentirse á la Rambla aquell tee... tee... tee... de la ditxosa trompeta dels que treballan en l' enterro de los cables eléctricos.

Ja tenia rahó aquell vehí, qu' exclamava:

—Tinch un cap com uns tres quartáns!... Si la trompeta del Judici final tocava d' aqueixa manera, la majoria dels que ressucitessin á la vall de Josafat, tornarian á morirse!

¿Qué no ho saben?

A Madrid han encunyat una partida de dobles de quatre duros.

Pero com si no haguessen fet res, perque novas de trinca y tot, estarán privadas de corre, passant directament y sense deturarse pel camí, desde la Casa de Moneda als subterranis del Banc d' Espanya.

—¡Veyám si de esta manera los lladres serán habidos... alguna vez.

L' Almanach de La Esquilla es la revista del any.

¿Y donchs que 's figuravan?

No s' ha fet la mel pera la boca del ase, ni las monedas d' or pera las butxacas dels espanyols.

Vaja, que ab aixó de la plaga dels sellos n' hi ha per desesperarse.

«Cada día se 'n veuen de nous—exclama *La Renaixensa* ab certa amargura.

Y afegeix: «Ara se 'n preparan uns, segons se 'ns assegura, en que hi figurarán al mitj los retratos dels principals toreros que hajan nascut á Catalunya. De segur que d' aquestos sellos també se 'n dirán catalanistas.»

¡Quí sab!

Tot depén de una cosa. De que 'l lema que ostentin diga: «*Que se le dé*» ó «*Cansaladé*».

A París, igual que á tot lo món s' ha emprés una campanya á mort contra 'l barret de copalta.

A entrada de sigle es quan va difundirse la moda de portarlo, y ab l' acabament del sigle sembla que s' acabarà aqueixa moda.

Res: que l' humanitat va assistir al bateig del si-

gle XIX ab tarot y 's disposa á anar al séu enterro ab *hongo*.

Y no obstant, lo barret de copa ha tingut, y te encare avuy la seva rahó de ser, conforme ho indica un antich *quatrain* francés que diu aixís:

«*Ennemis du nouveau chapeau,
á vos fureurs mettez des bornes:
je vous l' accorde, il n' est pas beau,
mais il sert á loger les cornes.*»

Per aixó sens dupte ha durat tant la costúm de portarlo. ¡Déixinse del home quan fica la banya dintre de un barret!...

Espigolat en un periódich festiu de París.

Questió de divorci.

El Marqués de Tantsmendona va á trobar al seu amich Raul.

—Escolta noy: necessito que 'm fassas un gran favor.

—Ab moltíssim gust: ¿qué vols?

—M' has d' enganyar ab la meva dona.

—¿Ab la teva dona?

EL CONFLICTE ECONÓMICH

INDUSTRIALS QU' ESTIGUEREN DETINGUTS Á LA PRESÓ DE BARCELONA

	1	2	3	4						
	5	6	7	8	9	10	11			
	12	13	14	15	16	17	18			
20	21	22	23	24	25	26	27			
			30							
		28	29	31						
				33						
				32						

1. *Empleat*.—2. Tortosa (*empleat*).—3. Quesada (*empleat*).—4. Segura (*empleat*).—5. Pere Riera.—6. Joseph Rius.—7. Joan Pacull.—8. Sebastiá Raventós.—9. Pere Codorniu.—10. Felip Gargallo.—11. Antoni Raventós.—12. Joan Jordani.—13. Jacinto Llorens.—14. Jaume Arola.—15. Joseph Bertran.—16. Joseph Angulo.—17. Joan Pujal.—18. Geroni Bordas.—19. Lluís Trinchet.—20. Arturo Vilaseca.—21. Antoni Comellas.—22. Jaume Carreras.—23. Joseph O. Comas.—24. Emili Vidal Ribas.—25. Pere Llugany.—26. Jaume Trilla.—27. Joseph Pelegrí.—28. Joseph Pi.—29. Joan Serra.—30. Teodoro Estapé.—31. Pere Augé.—32. Abadalejo (*criat*).—33. Martí (*criat*).

L' Almanach de La Esquella val ¡una pesseta!

UNA PLANA PERA LAS LECTORAS

Las últimas creacions de la moda.

—St: hem convingut en divorciarnos, y ella está decidida á deixarse sorprendre. De manera que hi pensat ab tú, en primer lloch perque ets un jove discret, y després que més m' estimo que te 'n aprofitis tú que un altre.

SOLUCIONS

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Can-sa-la-de-ri-a.*
- 2.ª Id. —*Lo-la.*
- 3.ª ANAGRAMA.—*Tripera—Pitiera.*
- 4.ª INTRÍNGULIS.—*Santa Barbara.*
- 5.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Hostalrich.*
- 6.ª CONVERSA.—*Fil.*
- 7.ª GEROGLÍFICH COMPRIMIT.—*Solfa.*

TRENCA-CAPS

XARADAS

I

Ja sé que potsé dirás
que 'l sentit comú 'm fa falta
no 'm fa res: vull teni 'l gust
d' exhibir la teva carta;

que 't consti per xó ans de tot
que si apelo á tal camándula
es per mostrá á qui 't coneix
ahont arriba ta paraula.

Cinch-dos diu ni més ni menos:

«Estimat *Total* de l' Anima,
bona salut te desitjo;
la meva es bona á D. G.
Ans que tot has de saber
que per fer aquesta carta,
m' hi llevat d' amagatotis
aquesta nit á las quatre.

Te dich noy que feya un fret
que pelava y repelava,
mes jo no li sentit gens
encar que 't sembli camama
y aixó que anava pel pis
ab camisa y sense calsas,
que si la *hu-hu* 'm diquela
f' asseguro m' esgarrapa,
pro *sis* m' importa morir
mentres sigui per ta imatge;
t' estimo tant amor meu....

que jamay podré olvidar-te.
Adiós mi bien, pensa en mi
si tens ganas de complaure
á la Mercedes Capdent
que tant te vol y tant t' ayma.
La *Cinch-prima-quarta-quinta*
t' entregará aquesta carta:
adeu... y set mil petons
de la que més t' idolatra.

.....
No han passat d' aixó deu sigles

¡No s' olvidin del Almanach de La Esquilla!

CURIOSITATS AMENAS

com tampoch quatre senmanas y quan trobo aquesta dona 'm mira y gira la cara.
 ¡Ah borrega! Que mal vas si t' has cregut enganyarme com un *dugos-sis*, perque has estat tú l' enganyada y avuy no 't daré detalls perque ... no 'm dona la gana: si m' obligas ho faré á pesar de molt pesarme.

FIDEL DELFI.

II

Sense vi no 's pot dir missa sense l' *dos* no 's pot passar; de l' *hu tres* forman un arbre que 's cria pels rierals. Y l' *total* eyna qu' empunya tot sovint Mossén Será.

TAP DE SURO VILAFRANQUÍ.

ANAGRAMA

Vareig comprar un porch tot á n' en Conrat lo *total*, pero avuy la meva dona n' ha cedit mitj á en Vidal.

LA CANYA.

TERS DE SILABAS

•••••
 •••••
 Primera ratlla vertical y horisontal: nom de dona.—Segona: dia de la senmana.—Tercera: capital europea.

D. DE SANT FELIU.

TRENCA-CLOSCAS

D.ª ANA CLOS GIL.
 REUS

Formar ab aquestas lletas lo títul de un drama catalá.
 M. I. R. O.

LOGOGRIFO NUMERICH

- 1 2 3 4 5 6 7—Nom d' home.
- 4 2 3 4 7 6 —Mineral.
- 1 2 3 4 5 —Nom de dona.
- 4 5 6 7 —Fruyta.
- 1 7 6 —Verdura.
- 6 2 —Nota musical.
- 4 —Consonant.
- 3 5 —Nota musical.
- 3 2 6 —Moneda.
- 4 2 3 5 —Tothom n' ha tingut.
- 4 5 3 1 5 —Nom de dona.
- 4 7 3 3 2 6 —Los soldats ne tenen.
- 1 2 3 4 5 6 2—Nom de dona.

MARTÍN GALA.

GEROGLIFICH COMPRIMIT

I l i l

J. ARO.

QUENTOS

Escena de interior:
 —Maridet meu ¿qué 'm portas?

ILUSIÓ ÓPTICA

¿Veuhen aquesta multitud? Pues se tracta únicament de tres personas. El fenómeno 's realisa dintre d' una habitació, que te per base un triángul equilateral y per parets tres grans miralls.
 Y.... ja no 's necessita cap més explicació. Conegut el secret, los resultats saltan inmediatament á la vista.

- Unas estisoretas, rateta meva.
- ¡Ay qué bonicas!....
- Molt monas y que tallan molt... Veurás, próbalas: talla't las unglétas.
- Sí, que tallan bé.
- Bueno, ara que no tens unglas y no 'm pots engrapar, ara 't diré que aquesta nit no hi ha Liceo.

Diálech entre dos damas partidarias del positivisme amorós.

La primera:—Filla, á mí que no 'm vinguin ab xitxaretlos: no 'ls puch veure. La formalitat, el verdaté amor se troban tan sols en homes que passin dels cinquanta.

La segona:—Sí, es veritat: dels cinquanta mil rals de renda cada mes.

Consell de una mare á la seva filla:
 —Creume Roseta: D. Fidel es un bon partit. Té una posició magnífica, t' estima molt, y en quant á edat no es de molt tan vell com sembla.

—No pot ser, mamá... No pot ser.

—¿Y per qué no pot ser, veyám?

—Perque té una cosa que 'm repugna: el pel roig. Ja sab lo que diu el ditxo: «Home roig y gos pelut...»

—Ves ara ab quina 'm surts!... Pero tonta ¿no calculas que si t' hi casas, entre 'ls disgustos que tú li donarás y 'ls que li donaré jo, en menos de dos anys, aqueix pel roig que tant te fastigueja se li tornarà blanch com la neu?

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20.

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona.

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Corren: Apartat número 2.

¡Ha sortit! ■ ¡Ha sortit! ■ ¡Ha sortit! ■ ¡Ha sortit!

ALMANACH

DE

La Esquella de la Torratxa

PERA L' ANY 1900

TEXT de

Alacsal (V. de).—Albert (E.).—Alemany (X.).—Alsina y Clos (S.).—A. del Singlot.—Badia (M.).—Barbany (J.).—Bartrina (F.).—Baucells Prat (J.).—Bonafé (M.).—Bori Fontestà (A.).—Borrell (Q.).—Boy Verdalet (S.).—Brossa y Sangerman (B.).—Bunyegàs (P.).—Burgas (J.).—Busqué (J. F.).—Campanyà (Ll.).—Capella (J.).—Capdevila (J.).—Carreras P. (F.).—Congre G.—Coroleu (J.).—Delfi (F.).—Deu (A.).—Doctor Tranquil.—Doria (A.).—Durban (J.).—Escolar.—Fantàstich.—Ferrer B. (J.).—Figueras Ribot (F.).—Forgerón B. (Pepeta).—Fuentes (E. de).—García A. (F.).—Gavires (J. F.).—Gener (P.).—Gervasi (J. F.).—Gonnella poètic.—Gorina Roca (J.).—Got y Anguera (J.).—Güell y Mercader (J.).—Gumà (C.).—Jeph de Jespus.—Julià Pons (A.).—Jumera.—Labarta (Ll.).—Llei (R.).—Lleyda (D. de).—Llimoner (A.).—Malleu (Q.).—Marangy.—March (A.).—Mas Abril (F.).—Maseras (A.).—Massip (R.).—Mestres (A.).—Millà (Ll.).—Molas y Casas (J.).—Montanya (A.).—Moreno (P. A.).—Mundet

(A.).—Nat (F.).—Negre y Farigola (J.).—Novell (E.).—Nou (P.).—Novellas de Molins (J.).—Oliveras Pi (J.).—Oller (N.).—Omar Barrera (C.).—Ors (E.).—P. del O.—Pagés Cubinyà (J.).—Pelotari.—Pomés y Bordas (R.).—Pons y Massaven (J.).—Pont y Espasa (J.).—Portabella (A.).—Puig Casanys (J.).—Pujal (R.).—Quimet.—Rahola (F.).—Rahola (V.).—Ramentol (B.).—Ramon Vidales (R.).—Redacció (La.).—Redembach (P. G.).—Roca y Roca (J.).—Rocavert (J.).—Roig (Q.).—Roure (C.).—Salvador (Ll. G.).—Sanch de Car-

gol.—Solá (A.).—Soler (I.).—Staransa (J.).—Sucre-Candi.—Surinyach S. (R.).—Talladas (P.).—Tarrida (V.).—Tasso Serra (T.).—Tomás Salvany (J.).—Ubach y Vinyeta (F.).—Un A. Vendrellench.—Urrecha (F.).—Via (J.).—Vidal (R.).—Vilanova (E.).—Ximeno P. (J.).—Zenitram (J.).

IL·LUSTRACIÓ de

Argemí.—Arnau (E.).—Atché (R.).—Azpiasu (S.).—Benlliure (J.).—Berenguer (S.).—Blanco Coris (J.).—Buil (V.).—Cabineti (J.).—Campany (J.).—Cilla (R.).—Cornet (G.).—Cubells (A.).—Cucky (J.).—Diéguez (J.).—Fabrès (A.).—Ferrer (J. V.).—Fló (F.).—Foix (M.).—Fradera (R.).—Galofre (B.).—Gili Roig (B.).—Glandario.—Graner (Ll.).—Gómez Soler (F.).—Juliana (J.).—Junyent (O.).—Labarta (Ll.).—Latorre (R.).—Marqués (J. M.).—Masriera (J.).—Meñren (E.).—Mestres (A.).—Mir (J.).—Miró (R.).—Moliné (M.).—Navarrete (M.).—Pahissa (J.).—Pelegrí (E.).—Pellicer (J. Ll.).—Pellicer Monseny (J.).—Raurich (N.).—Riera Moliner (R.).—Roig (P.).—Roig y

Ensenyat (L.).—Romero (E.).—Sala (J.).—Sala (Julieta).—Serra (E.).—Simonet (E.).—Solá (A.).—Soler (D.).—Toda (A.).—Tusquets (R.).—Urgell (M.).—Urgell (R.).—Urgellés (F.).—Valls (J.).—Vázquez (N.).—Xiró (J. M.).

FOTOGRAFIES DIRECTES: Anònim.—Mas (A.).—Moreno (A.).—Roig (I.).—Rus (F.).—Sariols (A.).—Xatart.—Serra (J.).

Cuberta à la acuarela: Tomás Sala.—Tricromia de la cuberta: Pere Bonet.—Grabats: Pere Bonet.

Magnífica cuberta en colors, tirada per medi de la TRICROMÍA

Cada exemplar del Almanach va dins d' una carpeta de paper de seda.

Preu: UNA PESSETA

L' Almanach de «La Esquella de la Torratxa» pera 1900
significa un avens extraordinari

Una pesseta ◆ ¡JA HA SORTIT! ◆ Una pesseta

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en llibransas del Giro Mútno ó bé en sellos de franquieg al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responem d' extravís, no remetent ademés 1 ral pel certificat. Als corresponsals de lacasa, se 'ls otorgan rebaixas.

LA TAULA DEL OBRER

Esperant que, toquin las dotze.